

Az intelligens szakosodás jelentősége az Európai Unióban

SMART3R the BETTER! Fókuszban az S3 hazai megvalósítása

*Berky Tamás
Európai Bizottság
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság*

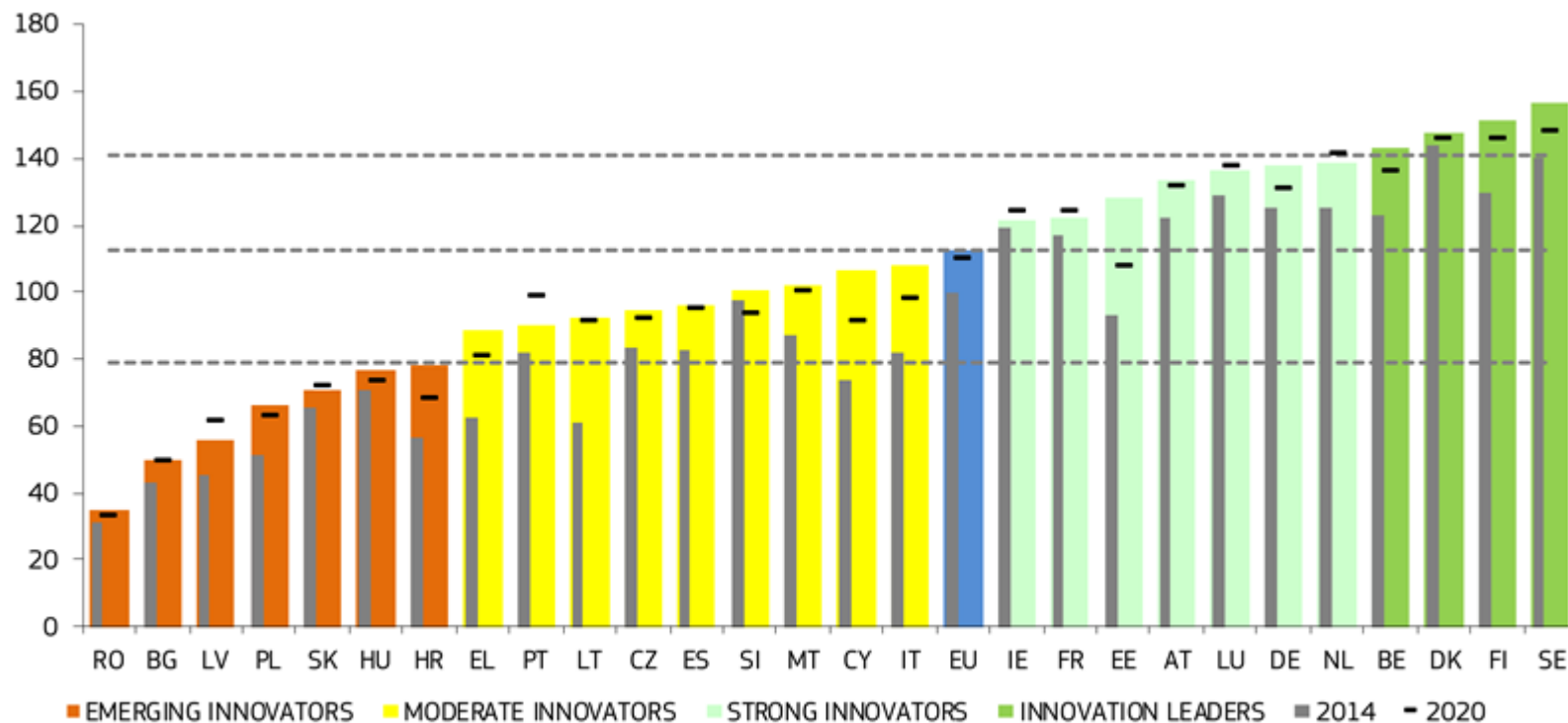
1. Miért van szükség az intelligens szakosodásra?
2. Az S3 eddigi tapasztalatai és tanulságai
3. Az S3, mint feljogosító feltétel. Prioritások és eszközök.

1. Miért van szükség az intelligens szakosodásra?

Az intelligens szakosodás eredete

- ❑ „Tudás a növekedésért” című EB dokumentum 2009-ben
- ❑ Probléma: az állami K+F-beruházások szétaprózódása/duplikálása;
- ❑ Valamennyi régióknak lehet szerepe a tudásalapú gazdaságban, ha azonosítják a versenyelőnyöket
- ❑ Az intelligens szakosodásnak magában kell foglalnia a nyílt innováció koncepcióját, nem csak az (alap) kutatásba való beruházást.
- ❑ Nem követeli meg, hogy egy régió meghatározott iparágakra szakosodjon.
- ❑ Megközelítés: a már erős vagy ígéretes gazdasági tevékenységek profitálhatnak-e a K+F-ből és az innovációból
- ❑ A régióknak egyedi és eredeti területek fejlesztésére kell összpontosítaniuk
- ❑ Az intelligens szakosodás nagyrészt a szakpolitikai folyamatról szól
- ❑ Lehetővé teszi a vállalkozók számára, hogy azonosítsák a jövőbeli szakosodás legmegfelelőbb területeit

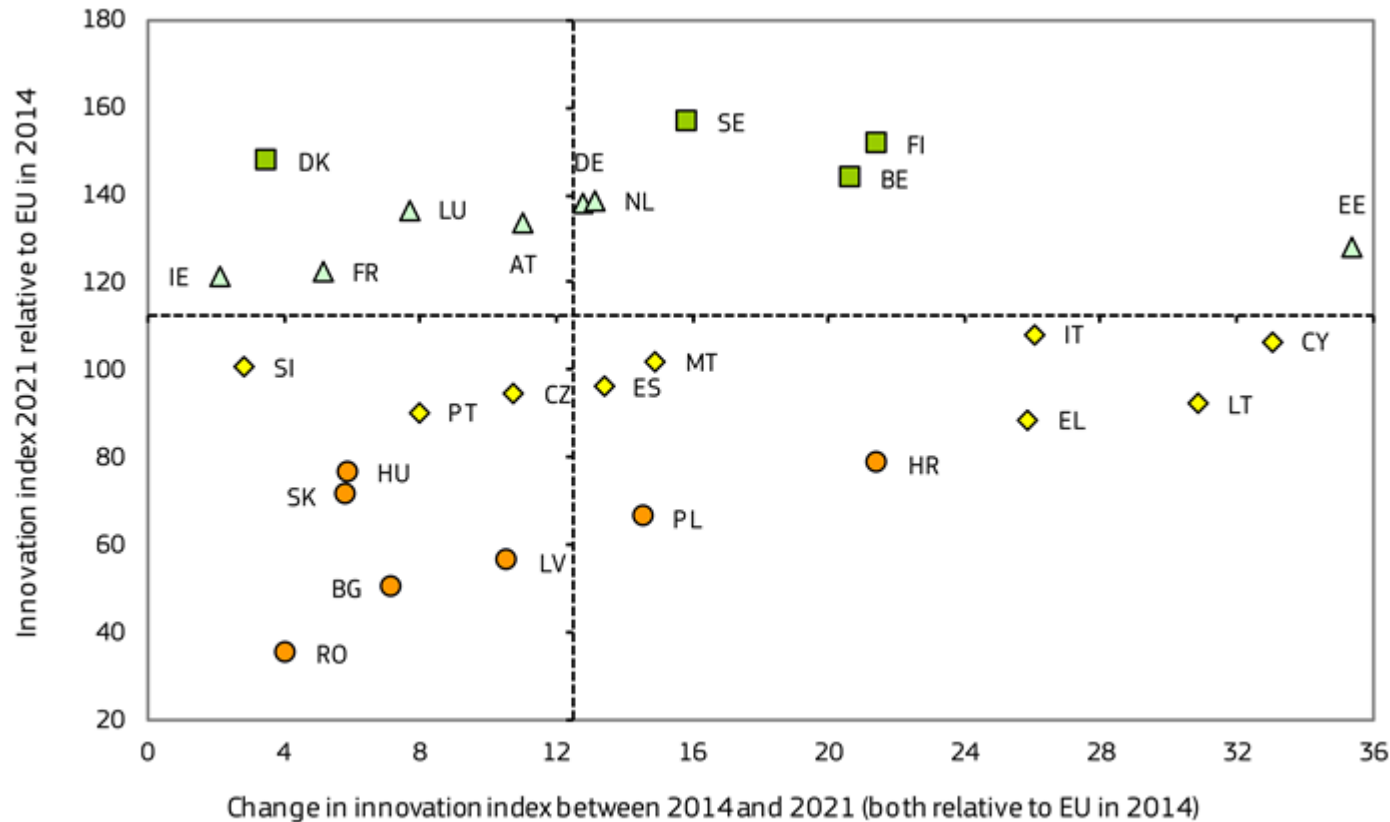
Az EIS 2021. évi rangsora (EU)

Forrás: <https://ec.Europa.eu/docsroom/documents/46013/attachements/1/translations/en/renditions/native>

Svédország vezető szerepet tölt be az EU-ban, utána Finnország és Dánia következik. Belgium most először vezető szerepet tölt be az innovációban. Románia teljesíta legrosszabbul, ezt követi Bulgária.

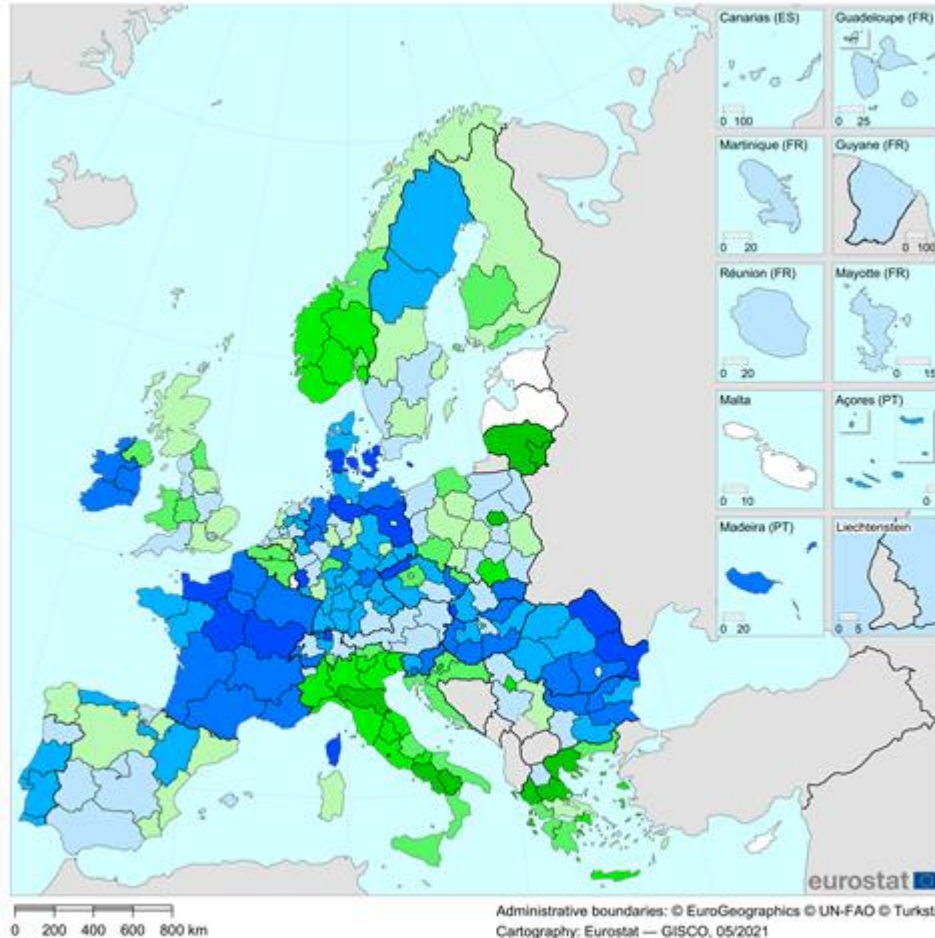
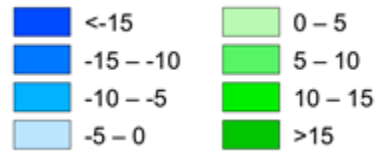
Az innovációs teljesítmény időbeli változása

Forrás: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/46013/attachments/1/translations/en/renditions/native>

Észtország, Ciprus és Litvánia: 2014 óta a legnagyobb előrelépés

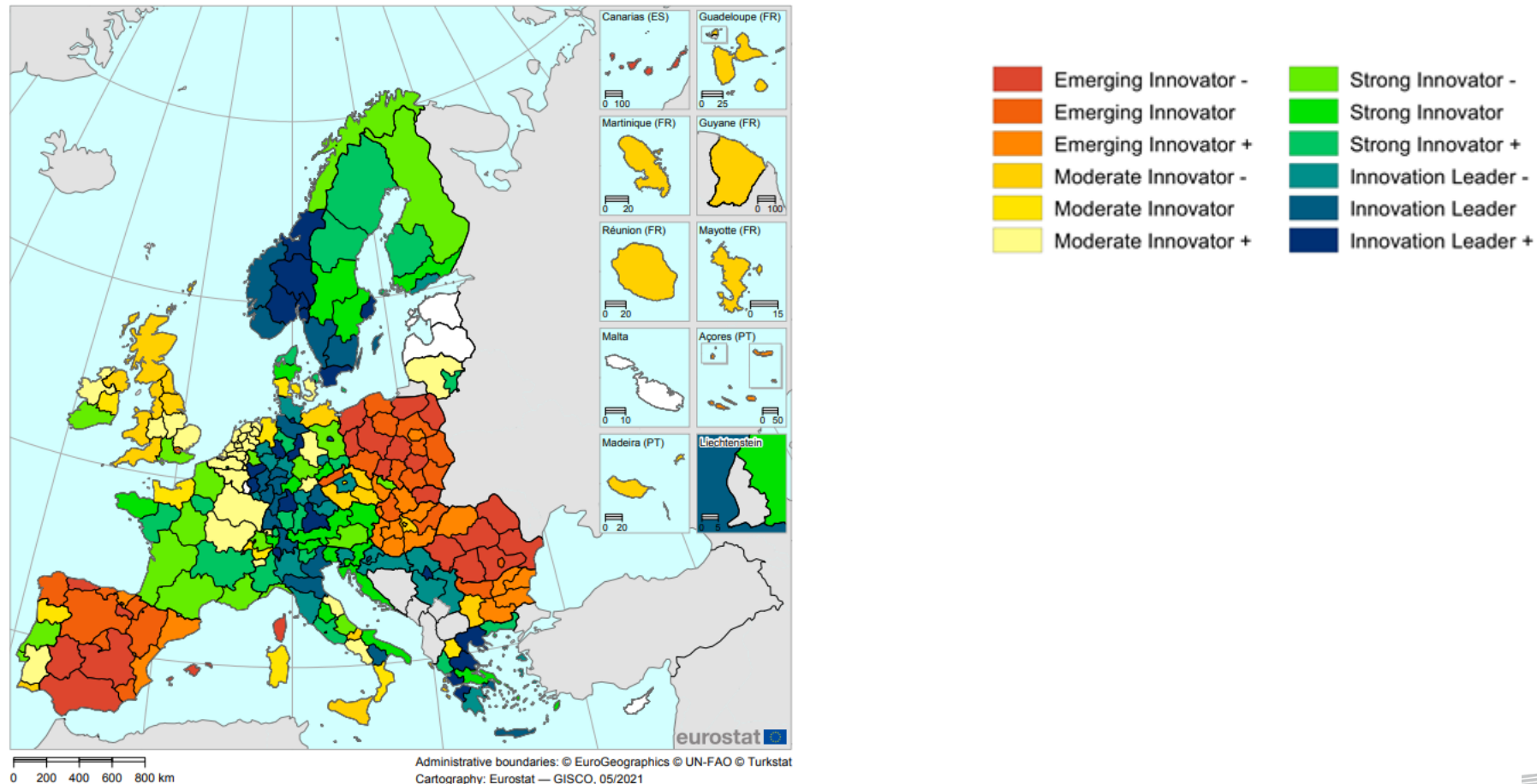
A regionális innovációs teljesítmény változása

A térkép az uniós átlaghoz képest történt változást mutatja (a régiók 40%-a javult, 60%-a nem).

Termékinnovációt bevezető kkv-k

SMEs introducing product innovations as percentage of SMEs

Szakpolitikai célkitűzések

Intelligensebb Európa (innovatív és intelligens gazdasági átalakulás)

Zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa (beleértve az energetikai átállást, a körforgásos gazdaságot, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást)

Jobban összekapcsolt Európa (mobilitás és IKT-konnektivitás)

Szociálisabb Európa (a szociális jogok európai pillére)

A polgárokhoz közelebb álló Európa (a városi, vidéki és part menti területek fenntartható fejlesztése és helyi kezdeményezések)

Kohéziós politika 1. célkitűzés: 2021–27: Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakulás előmozdításával

Interregionális innovációs beruházások

ERFA tematikus koncentráció

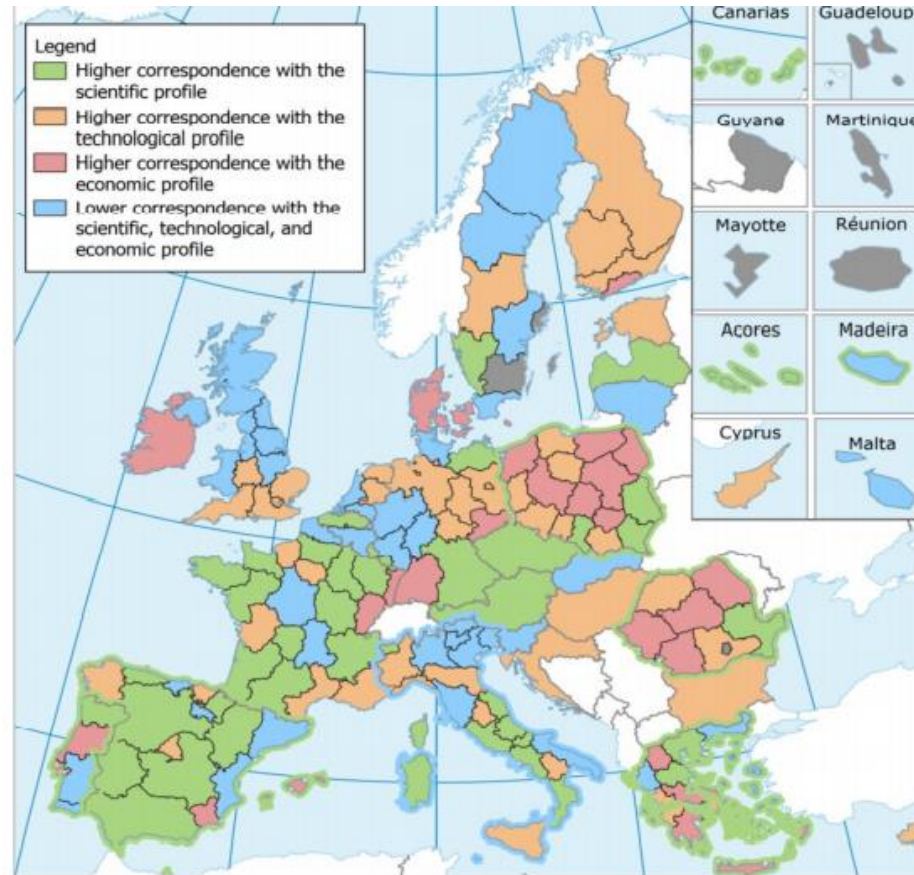
Azon országok esetében, ahol:	minimális %-: PO1 („intelligensebb Európa”)	a 2. szakpolitikai célkitűzés minimális %-a („zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa”)
75% alatti GNI	35%	30%
GNI 75–100%	45%	30%
100% feletti GNI	60%	+ 2. szakpolitikai célkitűzés: legalább 85%

- A kiadások fenntartása a növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából kulcsfontosságú területeken
- Nemzeti szinten az egy főre jutó GNI alapján => rugalmasság

2. Az S3 eddigi tapasztalatai és tanulságai

Az S3 típusai

- **Four groups of strategies:**
 - 61 **(29%)** RIS3 strategies match particularly well with their **scientific profile**;
 - 62 **(30%)** RIS3 strategies match particularly well with their **technological profile**;
 - 33 **(16%)** RIS3 strategies have a good level of correspondence with the **economic profile**;
 - 53 **(25%)** RIS3 strategies **do not match well any profile but** reveal **higher ambition** in terms of technological innovation and diversification goals.
NB: These strategies tend to have **more narrowly defined strategies** and to be more concentrated in terms of priority areas, compared to the other three types of strategies that are less concentrated.

Forrás: Prognos / CSIL (2021)

S3: prioritások meghatározása

TOP-3 scient., techn. & econ. sectors addressed by RIS3 priority areas

FOR

1. Engineering (559)
2. ICT (465)
3. Agriculture & Veterinary Science (367)

TECH

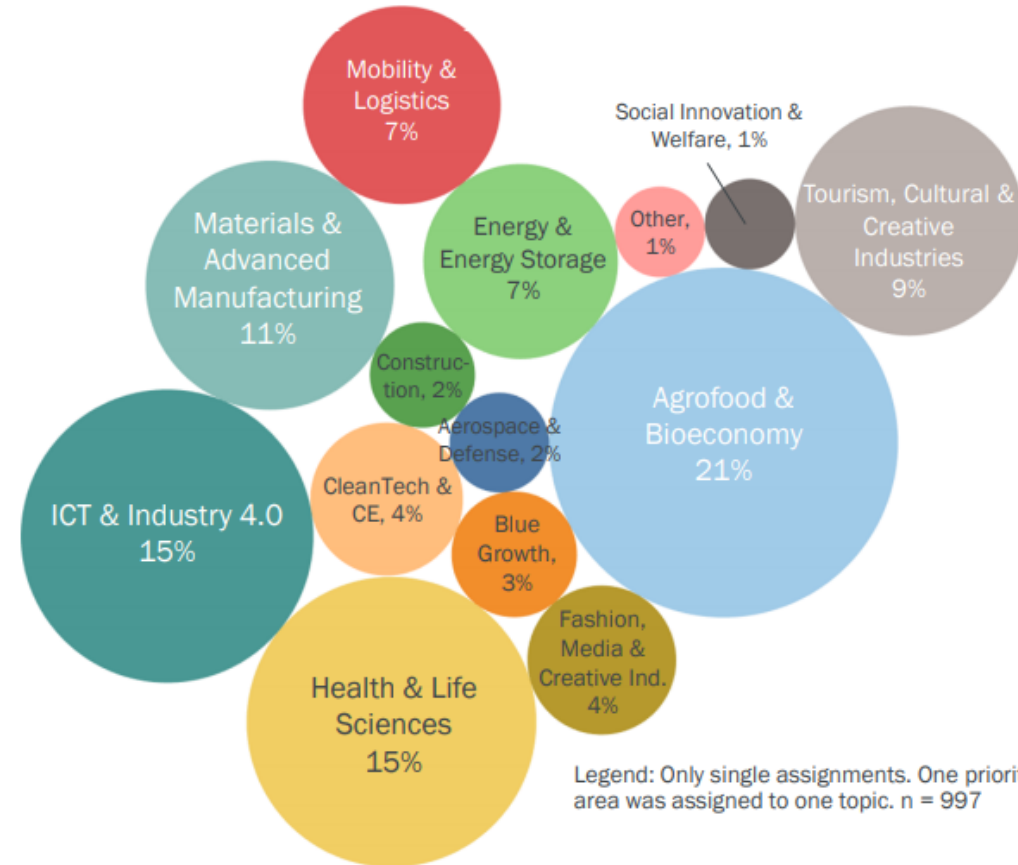
1. Computer technology (432)
2. Digital communication (421)
3. Electrical machinery, ... (327)

NACE

1. Scientific R&D (513)
2. Computer programming, ... (374)
3. Manuf. of computers, ... (335)

Legend: Contains multiple assignments per priority area, e.g. one priority fields can both address the TECH fields Computer technology and digital communication.

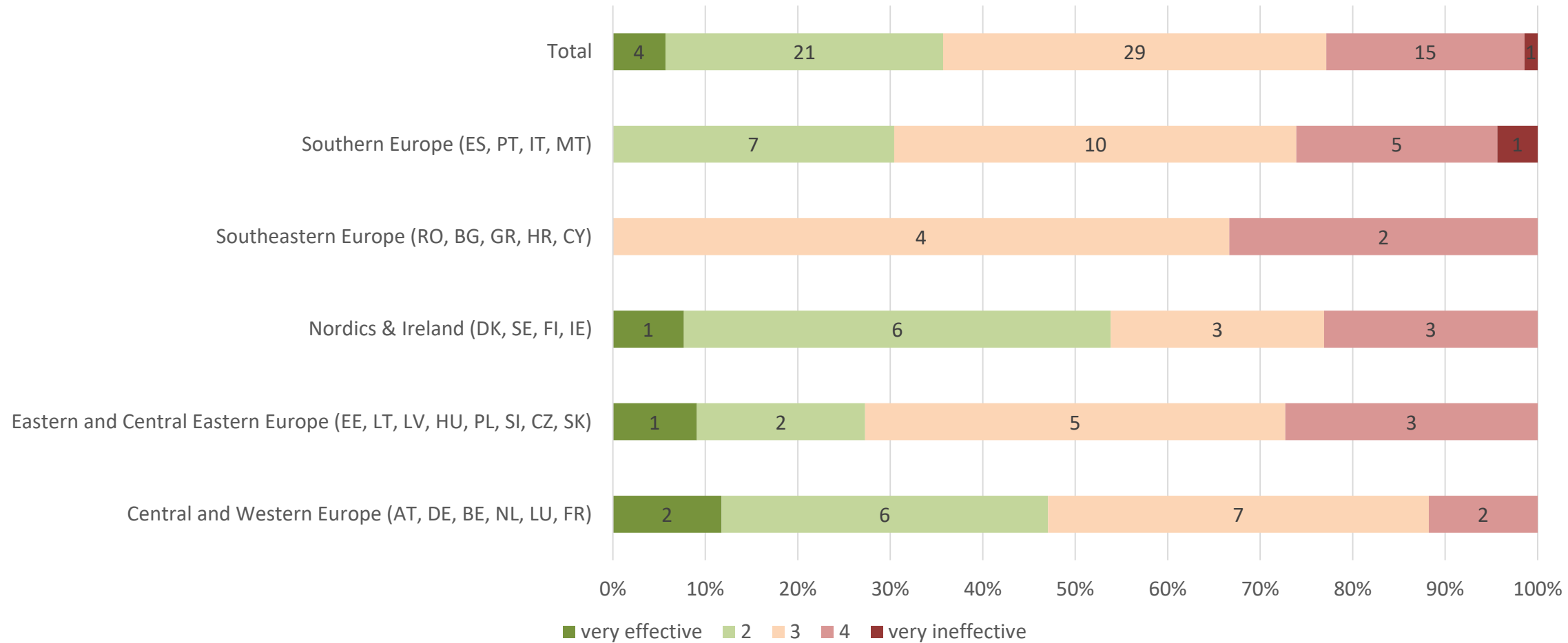
Share of overarching topics addressed by priority areas

Legend: Only single assignments. One priority area was assigned to one topic. n = 997

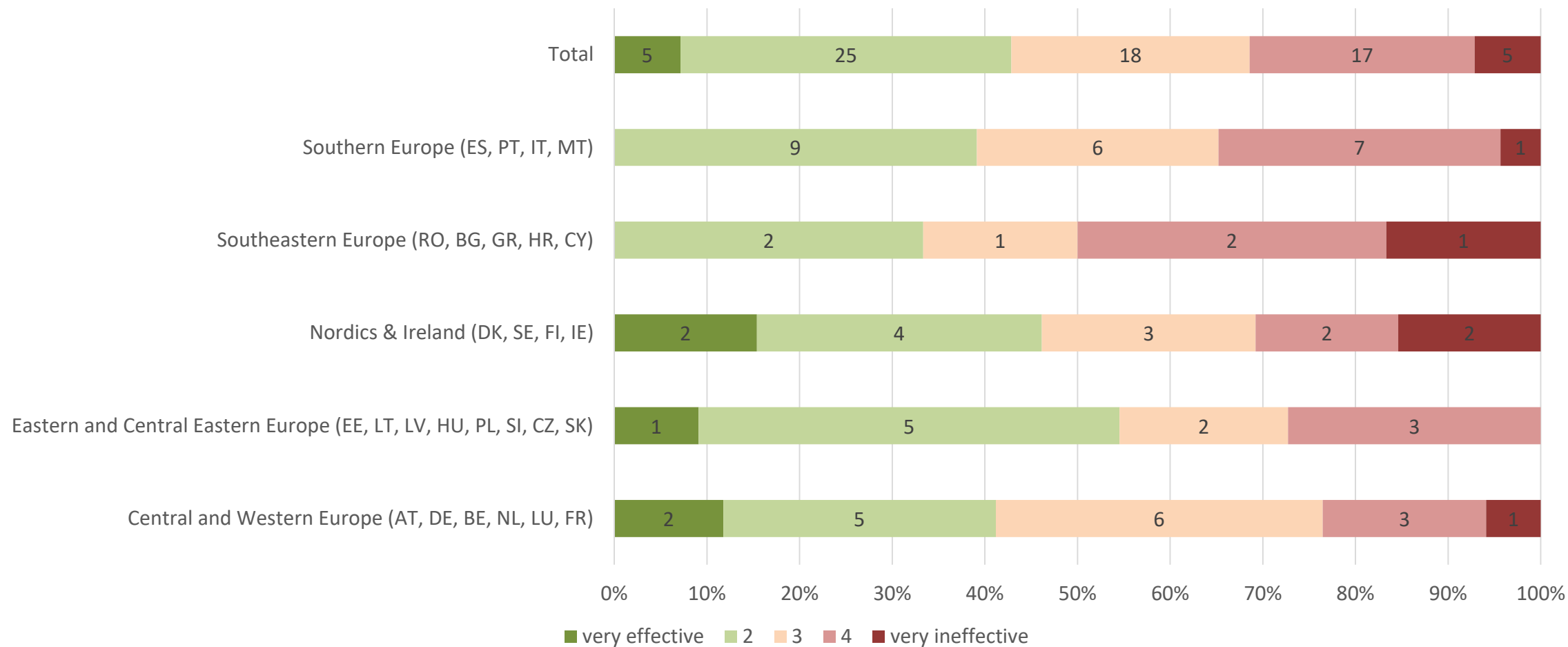
Forrás: Prognos / CSIL (2021)

S3: az ipari átalakulás támogatásának értékelése

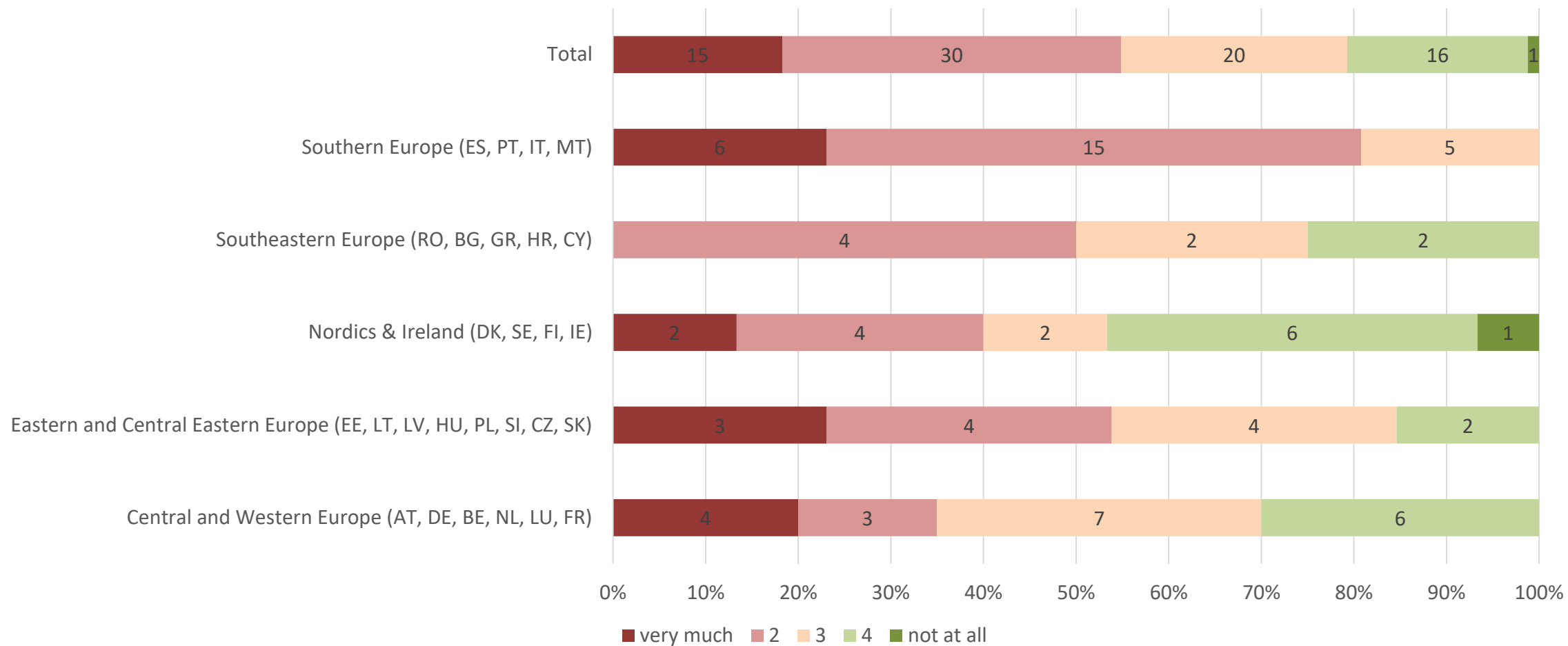
Forrás: Prognos / CSIL (2021)

S3: A nemzetközi együttműködés értékelése

Forrás: Prognos / CSIL (2021)

A COVID-19 hatása a programokra

Forrás: Prognos / CSIL (2021)

Tanulságok

Intézményi szempontok

- „Tanulmányorientált” megközelítés kontra „alkalmazás-orientált” megközelítés
- Az intelligens szakosodási stratégiák csak akkor fognak működni, ha a tervezésben és a végrehajtásban megjelenik a szakpolitikai elköteleződés és valódi üzleti és kutatási részvétel valósul meg,
- Az intézményi silókon átívelő és újszerű kezdeményezések
- A szakpolitikai irányítás aktív szerepe
- Stratégiai és eredményorientált gondolkodás: projektkiválasztás, monitoring

Tartalmi szempontok

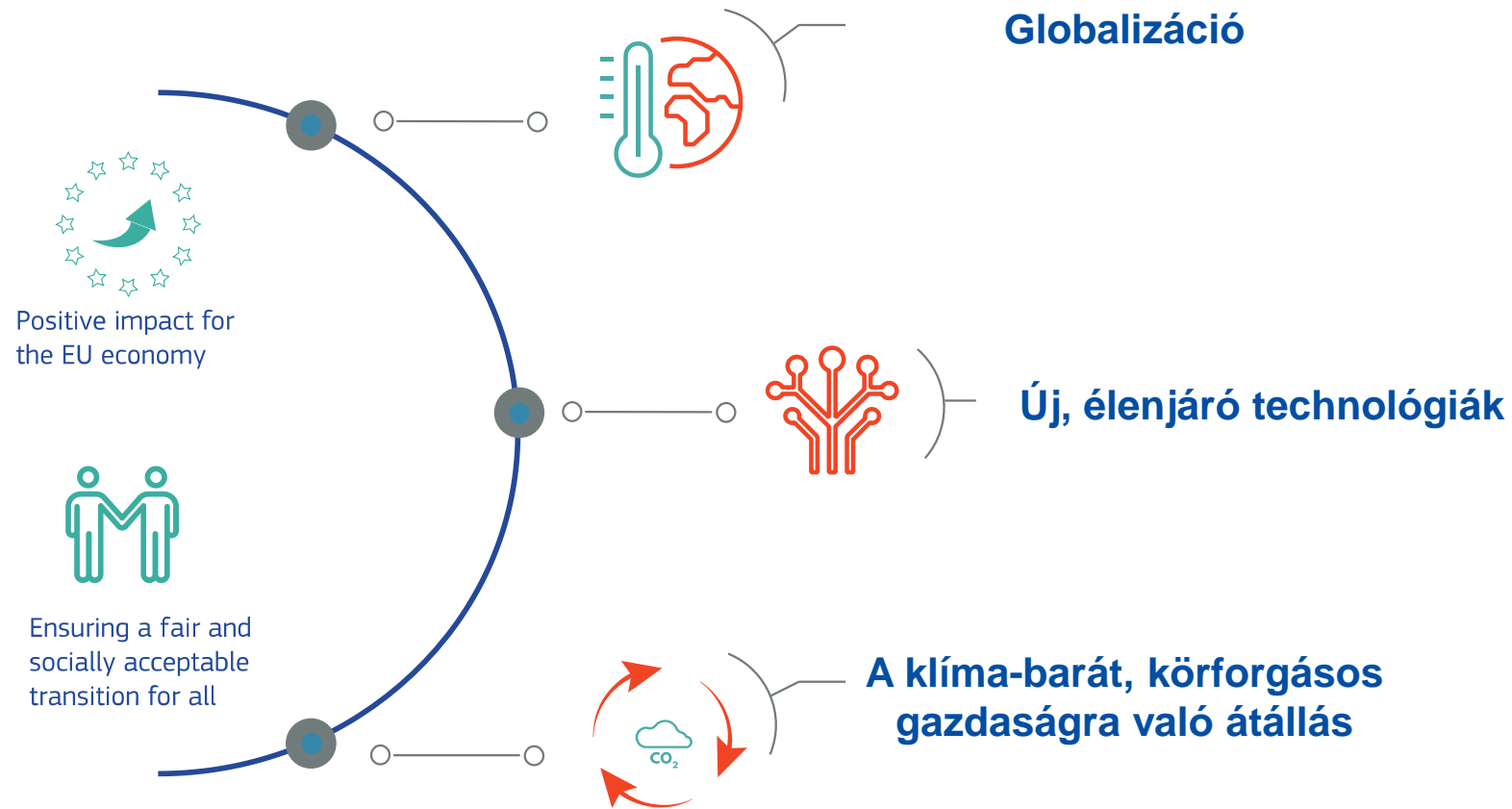
- „Befelé tekintés”: a világgazdasági folyamatok és az ERA figyelembevétele nélkül
- Túlzott hangsúly a „technológiai” projekteken és a K+F-en
- A beruházásokkal komplementer intézkedések megerősítése
- Az innováció terjesztésének felgyorsítása és az ágazatközi együttműködés fokozása
- A nemzetközi együttműködés ösztönzése

3. Az S3, mint feljogosító feltétel. Prioritások és eszközök.

Az intelligens szakosodás, mint feljogosító feltétel

1. **Az innováció elterjedését és a digitalizációt érintő kihívások** naprakész elemzése
2. Az intelligens szakosodási stratégiák **irányításáért felelős illetékes regionális/nemzeti intézmény** vagy szerv megléte
3. **Nyomon követési és értékelési eszközök** a stratégia célkitűzéseinek megvalósítása terén elért teljesítmény felmérésére
4. Az érdekelt felek együttműködésének működése („**vállalkozói felfedezési folyamat**”)
5. Adott esetben a nemzeti vagy regionális kutatási és innovációs rendszerek fejlesztéséhez szükséges **intézkedések**
6. Adott esetben az **ipari átalakulás** kezelésére irányuló intézkedések
7. Az **adott tagállamon kívüli partnerekkel folytatott együttműködés** fokozására irányuló intézkedések az intelligens szakosodási stratégia által támogatott kiemelt területeken

Ipari átalakulás: mi a jelentősége?

Az ipari átalakulás térbeli egyenlőtlenségei

A feldolgozóipar foglalkoztatási arányának százalékos változása, 2000–2016

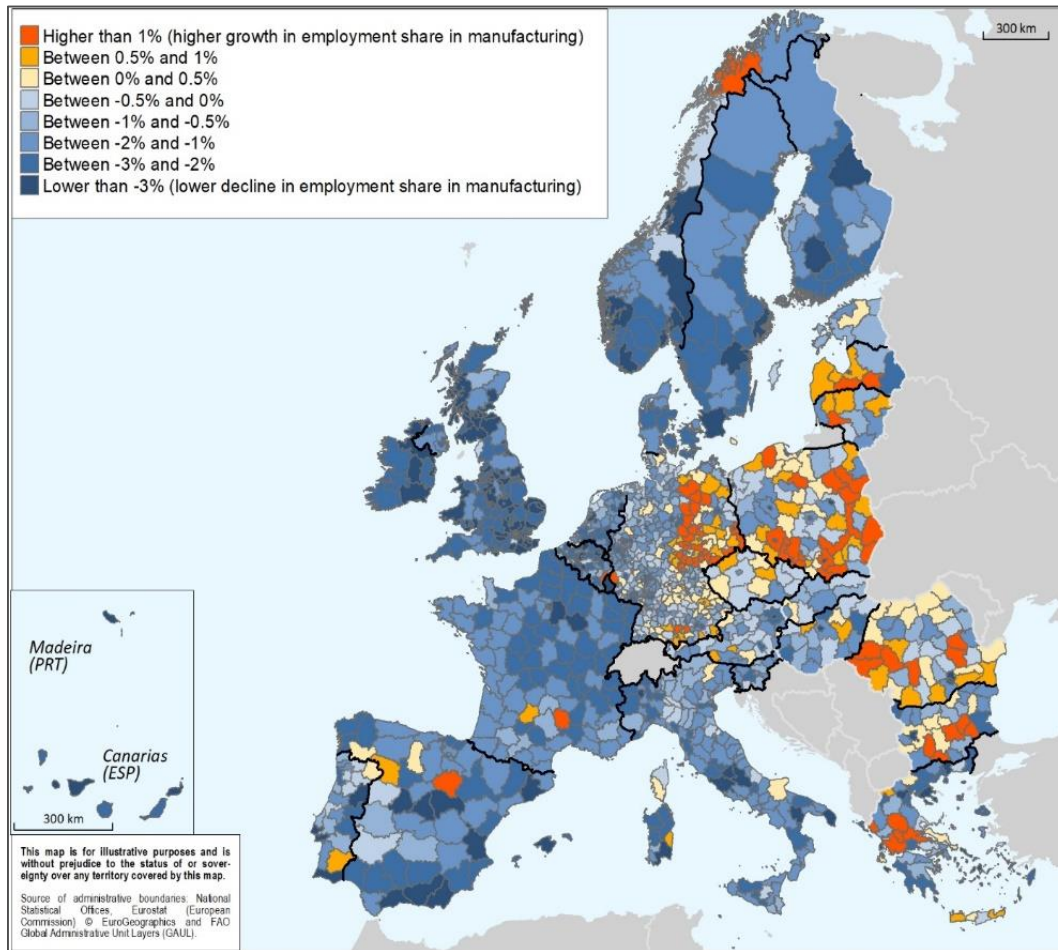
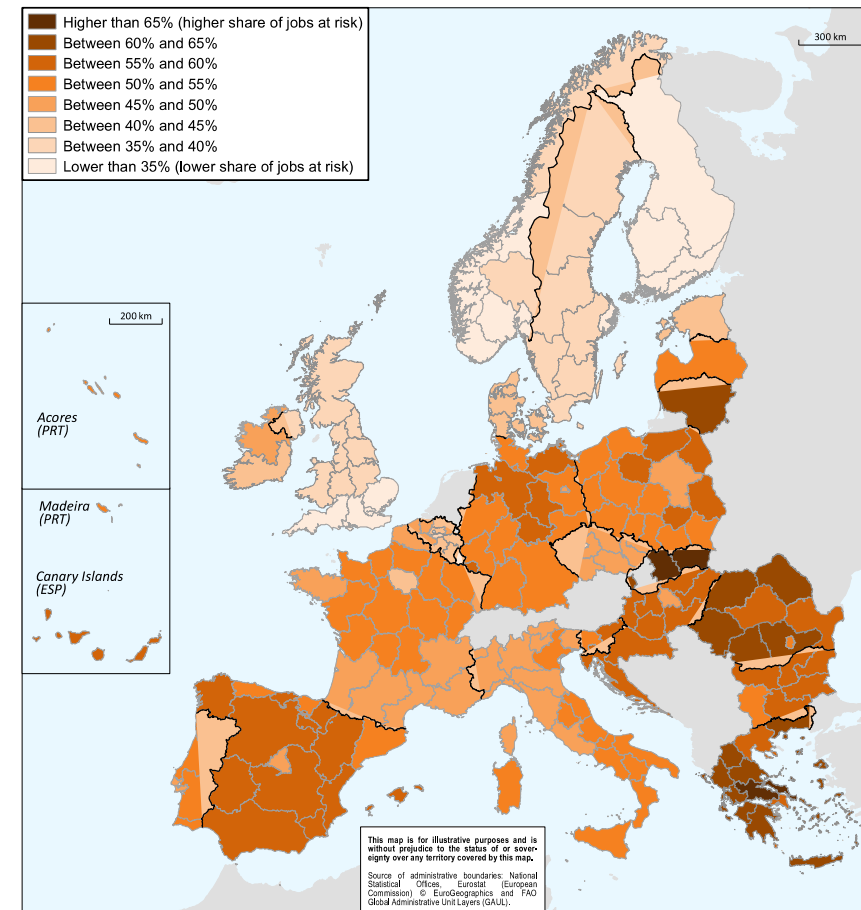

Figure 2.1. Risk of automation across European TL2 regions, 2016

Share of regional workers at risk of job automation higher than 50%

Forrás: OECD regionális statisztikai adatbázis

Forrás: OECD (2021), <https://doi.org/10.1787/c76ec2a1-en>.

A válság tanulságainak figyelembevételéhez és a beruházások fenntartásához szükséges intézkedések

**Az egységes piac
ellenállóképességének
növelése**

**Európa nyitott, stratégiai
autonómiájának
támogatása**

**A digitális és zöld átállás
támogatása**

Készségfejlesztés intelligens szakosodás, ipari átalakulás és a vállalkozói készségek érdekében

Az intelligens szakosodás területén szükséges speciális készségek

- Innovációmenedzsment a kkv-knál
- A vállalkozásokon belüli (képzéssel, átképzéssel/továbbképzéssel kapcsolatos) készségek
- Az oktatási és képzési intézmények jobb szerepvállalása a technológia transzfer folyamatokban
- Készségek a felsőoktatás vállalkozási tevékenysége életképességének fejlesztése érdekében

Szinergiák az alapok és más uniós eszközök között

Stratégiai szint:

- **Az ERFA** kapcsolódása a Horizont Európa programmal, a Digitális Európa programmal, az Egységes piac programmal stb.
- Feljogosító feltétel: Intelligens szakosodási stratégiák

Finanszírozási szint:

1. **Lépcsőzetes finanszírozás: építeni** a korábbi uniós projektek eredményeire új projektek esetében;
2. **Alternatív finanszírozás: Seal of Excellence az ERFA szabályai szerint; 13 program irányozza elő**
3. **Kumulált finanszírozás:** A projektek közös finanszírozása – arányosan – 14 program kumulatív finanszírozását irányozza elő
4. Legfeljebb 5%-os önkéntes átcsoportosítás a közvetlenül/közvetetten kezelt uniós forrásokba;

Irányítási szint:

- Az irányító hatóságok más programok (pl. Horizont Európa) végrehajtó szerveit is kijelölhetik közreműködő szervezetekként.

A tudományos és technológiai parkok szerepe az S3-ban

- Többféle modell
- Az ingatlan hasznosítás és a kutatás mellett hangsúly az innováció támogatásán és ösztönzésén
- Nem csak „hagyományos” K+F
- Humán erőforrás szerepe
- Menedzsment szerepe (vízió, erőforrás és folyamatok)
- Egyetem szerepe: egyetemi stratégiával összhangban
- Multinacionális vállalatok: kapcsolódás kérdéses
- Külső szereplők részvétele, finanszírozásban is
- Nemzetközi nyitottság, szerepvállalás, brand, hálózatosodás

Köszönöm a figyelmet!

© Európai Unió 2021

Eltérő rendelkezés hiányában e prezentáció további felhasználása a [CC BY 4.0](#) licenc szerint engedélyezett. A nem az EU tulajdonában lévő anyagok felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül az érintett jogtulajdonosoktól kell engedélyt kérni.

